

PIRÓS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX. évfolyam 5+24. sz. Vasárnap, 1963. április 7. 4 oldal, 20 bani

Fejlesztik a községet

Az utóbbi években számos közérdekű megvalósítást értek el Pécskán. A községbeliek egyik legnagyobb megvalósítása az új művelődési otthon felépítése, Ezenkívül új nyolcosztályos iskolát emeltek több utat kiköveztek, bővítették a villanyhálózatot. De ki tudná mindazt felsorolni, amit az utóbbi években építettek, megvalósítottak Pécskán.

Mindezeket az önkéntes hozzájárulás helyes felhasználásával érték el — mondotta Ciobanu Dumitru elvtárs, a pécskai néptanács végrehajtó bizottságának elnöke. A népgyűlés ugyanis úgy határozott, hogy idén tovább fejlesztjük a községet és erre a célra 230.000 lejt szavazott meg.

De nemcsak az összeget, hanem az elvégzendő munkálatokat is megszavazta a népgyűlés.

A többi között úgy határoztak, hogy bevakolják az új művelődési otthon külsejét. Erre a célra 35.000 lejt fordítanak. Ezenkívül mintegy 70.000 lejt a villanyhálózat további bővítésére használnak fel. Azt is tervszerű-

Pécskai képek

sították, hogy új négyosztályos iskolát építenek, a meglévőket pedig tatarozzák az év folyamán.

A gyakorlat azt igazolta, hogy a megszavazott munkálatokat csak akkor végezhetik el idejében, ha a lakosok minél előbb kiegyenlítik az önkéntes hozzájárulást. Eppen ezért a végrehajtó bizottság felhívására a néptanács képviselői széleskörű-

mozgósító munkát végeztek ez irányban. Mozgósító munkájuk meghozta a várt eredményt. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy ezidéig közel 100.000 lejt fizettek be az önkéntes hozzájárulásból a lakosok. A néptanács képviselői közül megemlíthetjük Tigu Liviu, Sinka István, Boariu Elena, Hedesan Ioan, Halasi András, Halasi Sándor és másokat, akik eredményesen mozgósították a lakosokat az önkéntes hozzájárulás kiegyenlítésére.

A kedvező idő beálltával már hozzá is kezdtek az említett munkálatokhoz. Az eddig befizetett összegből a néptanács végrehajtó bizottsága beszerezte az építkezéshez szükséges anyagokat. Emeltesre méltó, hogy az 1-es számú négyosztályos iskolát új tanteremmel bővítették. Ezenkívül új kerítést emeltek az iskola körül.

Amint a néptanács végrehajtó bizottságának elnöke mondta: mindent megtesznek, hogy idén befejezzék a népgyűlésen megszavazott munkálatokat. A néptanács képviselőire hárul a feladat: mozgósítsák a lakosokat a községfejlesztési teendők elvégzésére.

n. i.

Uzsonnaszünet alatt

Dél előtt tíz óra. A Gépjávitó üzemben felhangzik az uzsonnaszünetet jelző csengő hangja. A gépműhelyben egymásután állnak meg a különböző gépek. Mély csend ereszkedik a csarnokra. A dolgozók tászkák után nyulnak. Mi történt, hova igyekeznek ebben a szokatlan időpontban?

Jertek gyorsabban — hallatszik valakinek a hangja a terem valamelyik sarkából. De nincs szükség biztatásra: mindenki siet mert rövid az idő, mindössze 20 perc. A műhely egyik végében foglalnak helyet. Közülük a bejárathoz. A tászkák közül előkerül a finom „hazai”. A szemek a bejáratra tapadnak. Nyílik az ajtó és Simon Gheorghe mérnök lép be, a munkások felé fordul s minden bevezetés nélkül a tárgyra tér.

Ma a ráhagyóóról, a különböző technikai jelekről és a megmunkálásról lesz szó. Ezzel az egyik esztergapad védőjéhez lép, mely minden irányból jól látható és kétával

különböző jeleket rajzol fel és azokhoz magyarázatot fűz. Kijűrik a tászkák. Az összegyűlt cigarettára gyujtanak és feszülten figyelnek Simon elvtárs minden szavára.

A mai lecke befejeztük — mondja végeztül Simon elvtárs — holnap az acélokrol és az öntvényekrol beszélgetünk. Jó munkát, elvtársak.

Mindenki megmozdul s néhány másodperc múlva a gépek zúgása ismét betölti a csarnokot.

Később megtudtuk, hogy ilyen előadásra minden nap sor kerül, kivéve csütörtöket — amikor is ülsőgyűlés van. Az előadásokat a dolgozók szakmai tudásának növelése, a minőség javítása és a termelékenység emelése érdekében szervezik meg. A kezdeményezés kitűnő eredményekhez vezetett.

E módszerből városunk más iparvállalatai is tanulhatnak és sikeresen alkalmazhatják a Gépjávitó üzem munkaközössége által bevezetett és jól bevált kezdeményezést.

A megvalósítások alapja

Az Építélettervező és építési munkaközösség márciusi kiadványát a szakszolgálatok és a vállalatok vezetői szívesen veszik. Minden vállalatot kötelezően tartva az összesített tervet 55.000

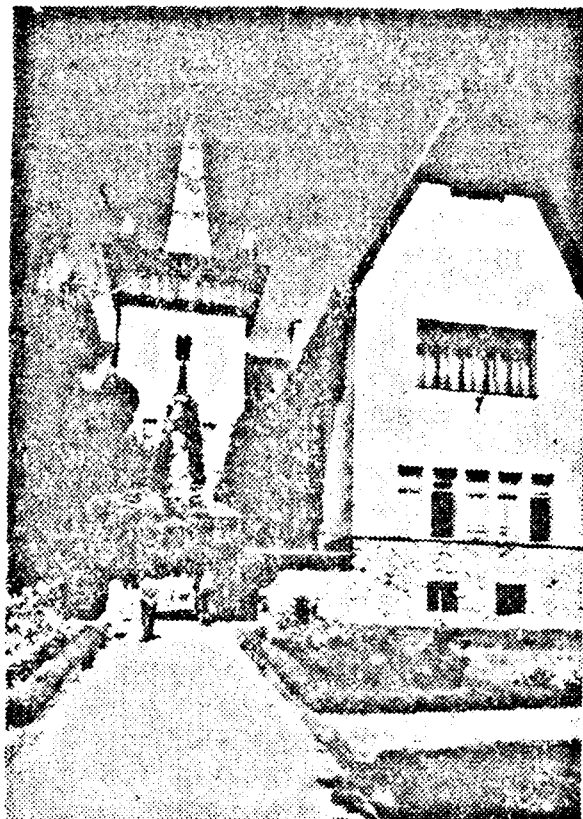
lejjel, a készírttervet pedig 243.000 lejjel szánják a munkatermelékenységre és a minőségre. Ezáltal az egy főre eső fizetésre vonatkozó tervet 115 százalékkal való-sították meg.

Külön hangsúlyozni kell, hogy ezen eredmények a munkatermelékenység számottevő növekedését eredményezték. A megvalósítások alapja a munkaközösségek közötti együttműködés, a szakszolgálatok és a vállalatok közötti szoros kapcsolat. A megvalósítások alapja a munkaközösségek közötti együttműködés, a szakszolgálatok és a vállalatok közötti szoros kapcsolat.

A textiliskola végzettje, Buse Victoria, a December 30. ünnepi III-IV-es szüneti munkájáról. A fiatal párttagjelölt egyszerre négy szövegben dolgozik és elmondhatjuk, hogy nagyon jól. Átlagos terheltségi rendszerint 104 és 106 százalék között van.

HAZÁNK MINDEN TÁJÁRÓL

400 kilovolts távvezeték

A Bányászati és Villamosenergiaipari Minisztérium közlése szerint javában folyik a Marosvásárhelyi központi rendkívüli magassági (400 kilovolt) távvezeték építése. Amely 1962 tavaszán kezdődött meg. Ez lesz hazánkban az első ilyen magassági távvezeték. Ez ideig az összes oszlopokat felállították és a villamosvezeteket több mint 90 százalékkal felszerelték. Jelenleg szakemberek ellenőrzik az elvégzett munkát.

A rendkívüli magassági távvezeték építését a kolozsvári és székelyi energetikai építő- és szerelő vállalatok szállítják.

A több mint 400 kilométer hosszú távvezeték (a vezeték fele hazánk területén halad át) építése révén lehetővé válik a Román NK országos energetikai rendszerének összekapcsolása a Szovjetunió, a Csehszlovákia, a Magyar NK, a Német DK és a Lengyel NK országos energetikai rendszerével.

A sepi-szentgyörgyi múzeum régi székely stílusban készült épülete.

Kis léptékű térképek

A Geológiai Bizottság kiadásában nemrég több kis léptékű térkép jelent meg, amelyek rendkívül értékesek az általános iskolák, kutatók és felmérés szempontjából. Emeltesre méltó közülük: a Román NK 1:500.000 léptékű geológiai térképe, amely színtáblával a román geológusok több mint három évtizedes munkáját és a nemzetközi szakmai konferenciák utmutatóit tartalmazó tectonikus térkép.

Sajnálatosan van a Román NK geológiai atlasza, amely kis léptékű térképeket tartalmaz a geológiai tudomány minden területéről.

Laboratóriumok a lakásépítőtelepeken

Bákó, Ploesti, Suceava és Máramaros tartományok egész sor lakásépítőtelepén nemrég új laboratóriumokat rendeztek be. Ezek lehetővé teszik, hogy az építők operatíván, az építési területen oldjanak meg számos sürgős kérdést, például a beton, habarcs, bitumen kipróbálását és sürgős intézkedéseket tegyenek a hibák kiküszöbölésére.

A tartományi trösztök többi

laboratóriumát új felszereléssel látják el. Kapnak egyebek között vibráló-asztalokat, különleges kalapácsokat és keverőket, készítményeket a beton és a habarcs levető tartalmának megállapítására stb.

A Bukarest, Brassó és Arges tartományi trösztök a beton ellenállását kipróbáló szalókialkák és más gépekkel, műszerekkel látják el.

„Fából — vaskarika”

A Bukaresti Erdőipari Kutatóintézet munkatársainak hosszabb kísérletek után sikerült előállítaniuk a lignomet nevű új anyagot. E terméket vízben és szeszen oldható formában lehet használni. A lignometet 145 C fokos préselik. 100—200 kg/m³ sűrűségű anyagot lehet készíteni.

Ez az anyag a szinesjemenekhez hasonló tulajdonságokkal rendelkezik, de könnyebb a fémnél és nagyobb a szilárdsága. A lignomet széleskörűen felhasználható a gépiparban csapágyak, fogaskerek, matricák és öntőformák előállítására. Eredményesen alkalmazható a hajó- és repülőgépgyártásban, és vegyipari tartályok gyártására is alkalmas.

A belső égésű motorok lerakódásainak tanulmányozása

A Román Népköztársaság Akadémia Energetikai Intézetének laboratóriumában tanulmányozták a dugattyús belső égésű motorok lerakódásait. Meg akarják állapítani, milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie az üzemanyagoknak, hogy a lerakódás

sok a lehető legkisebbek legyenek. A kutatók rá-
dolgoztak az izotopok használatára. Tanulmányozták a Di-
eset. motorokban használatos külön-
böző nyersanyagok tisztaságát, ajánlják a legalkalmasabb üzem-
anyagok gyártására.

redménytől kitűnően fel lehet használni a szállítási és a mezőgazdaságban alkalmazott motoroknál, mivel a motorok égéster-
erősségével el lehet kerülni a működési káros-
ságot, nem kell ismételten szétbontani a motorokat tisztítás céljából.

A tavasz hírnökei

De s tova 24 órája láttuk napvilágot a pelyhes kis jószágok. A kopogtató hangra már élénk nyitogatják nyakukat, kását keresnek. Nagy dobozban, utrakészben áll a csipogó „járás”. A csomagolást kedvetlenül elvetik, a jédket dobozokban „szundikálnak egyet”. Annál élénkebbek, ha lekerülnek a dobozokból. A pihék közül a legkedveltebb a színes szemek élénk tekintetével az ismeretlen világra.

Mint megannyi pihés virág! Még a színek is különbözőek: rózsaszínűk, sárgák, szürkék. Sőt van olyan is, amelyik cirmosnak hat. Pihék sárga láruk ott topog a doboz belsejében apró forgáson. Percenként talán már a világosi állami gazdaság felé vezető úton robog velük a keltetőállomás kis tehérgépkocsja. A dobozok seletől óvott lakót hamarosan a otthonukban leszenek. Ott már várják őket, teljesen új otthonukkal, finom kávéval, teljes összkomforttal.

Ghida Mihai zootechnikus mérnök — aki a csibék átvételére érkezett — elmondta, hogy a több, mint 2000 csipogó 10. századból álló szállítmány új körülmények között növekszik, erősödik majd. A gazdaságban emeltes keltetőket építettek számukra. Itt edzőnek, erősödnek egy hónapos korukig, amikor majd kiveszik őket a szarvadtól.

Amint az üzem felé igyekezünk, mindent körülvesz már a sötétség és a csend. Az utcán csak elvörös talákozunk egy-egy gépkocsival, mely halál zugva száguld garázs felé. Az üzem élé érve, a fényárban uszó kapubejáratnál a portás köszönt bennünket. Óránkra nézünk: 11 óra lesz husz perc múlva. Tehát nyugodtan átváltozhatunk. S már olajfoltos munkaruhájuk embe-
rekkel találkoznak. Munkatársaink úgy látszik megelőztek. De nem baj, átváltozunk mi is és a 2-es gépműhely felé igyekezünk.

A gépműhely fényárban uszik. Minden gép fölött neonszórja kékesfehér fényét, elüve teljesen a sötétséget a műhely minden sarkából. S a halk gépműködéstől kísérve, kárpázatos sebességgel forgó munkadarabok mellett ott találjuk munkatársainkat, a délutáni váltásbelieket. Elöl az esztergapadok sorakoznak. S itt, az „utmentén” Kiss Antal már átvette az esztergapadot — menet közben — s most figyelmesen hajol gépe fölé s a kis védő-
lécen keresztül figyel a ke-

A világosi állami gazdaság kapta az újradíktelt állomás első naposcsibáit. De a többi keltető gép „járható”. Mintegy 50.000 tojást melengettek „szármagok” alatt, a legmentesebb lezárt órák mögött. Áprilisban már 120.000 tojás lesz a gépekben. Hetenként több ezer naposcsibát küldenek egyik vagy másik gazdaságra.

A legnagyobb újdonság a sok ezer különleges fajú csibe lesz. Az egyik dobozban két-három fajta keresztezésből nyert első generáció csinog. Színük különböző, de valamennyien húsoscsőrűek.

Nyolc hét alatt rántani való csibévé nőnek, 80 nap alatt elérlik a 1,30 kilót. Mindez többé-kevésbé még kísérlet, amit azonban már bizonyítékokkal folytatnak. Bosanica Dumitru, a keltető állomás mérnöke elmondta, hogy ez a generáció nagyráirányú baromfi-tenyésztés alapját képezheti. Eppen ezért a legnagyobb gondossággal kezelik a tojásokat, a naposcsibákat, hogy egészséges szármagok legyenek. Biztosítanak a baromfi-tenyésztés számára.

A keltetőgépek egyenletes zúgása kedves csipogás, a utrakész csibetársaság hangversenye. Alig egy naposak, de máris járják, felgyűlnek minden nesze. Ismerkednek az ezerféle ismeretlennel.

R. F.

Kitüntek

Olaru Gheorghe brigád első elnöke fejeste be a CT 5 vasúti műhelyekben negyedévi tervét. Szorgalmas kis munkaközösség ez, amely 30-nál több munkadarab készítésével foglalkozik. A brigád nemcsak negyedévi tervének határidő előtti teljesítésével tűnt ki, hanem azzal is, hogy nincs szükségük minőségi ellenőrré, mert minden egyes tag maga ellenőrzi munkáját. Amolyan „önellenőrző brigád” is nevezhetnők.

A fogyasztási szövetkezetek újdonságairól

Mintegy három hete kezdtek meg a vidéki szövetkezeti áruházakban a női és férfi kerekpárok, motortekák, valamint az Orizont fényképezőgépek részleteire való eladását. Ilyen körülmények között március második felében 500-nál több kerekpárt és 60 motortekát adtak el. A tavaszi idényben fokozott érdeklődés tapasztalható ugyanakkor a különböző építőanyagok, festékek, cserepek, cement, mész és egyéb ilyen természetű anyagok iránt. Eppen ezért a második negyedében igyekeztek ezeket az anyagokat valamint nagy mennyiségű kőzet, háncsot, deszkát a kollektív gazdaságok számára.

A termelésben kitüntek tiszteletére

Tegnap este a vagongyár klubjában kellemes órákat töltöttek az üzem élénjáró dolgozói. A géposztály szervezte összejövetelen mindenki jól érezte magát. Az eset a termelésben kitűnt dolgozók tiszteletére rendezték, ahol ezek közül néhányan munkájukról beszéltek, majd pedig művészi műsorral szórakoztatták őket. A táncelőadások is gondolatokat és így mindenki kellemesen szórakozott. Igen hasznos volna, ha a vagongyárak értékes kezdeményezésére városunk többi üzemében is felfigylenének, mivel a hasonló összejövetelek nagyszerű alkalmat nyújtanak az élénjárók népszerűsítésére.

Áruházat adtak át rendeltetésnek

Mácsán, néhány nappal ezelőtt ünnepélyes keretek között adták át rendeltetésnek a szövetkezeti áruházat. Az új épületben, közepén az Univerzális áruház kapott helyet, amelyet cukrászda és falatozó fog közre. Az új áruház teljesen modern, új berendezéssel, neonvilágítással látták el.

A község lakossága is hozzájárult ahhoz, hogy az áruház minél rövidebb időn belül megnyíljon. Az utóbbi időben több mint 1000 óra önkéntes munkát végeztek.

KÜLFÖLDROL

MOSKVA. Április 5-én befejezte munkáját az OSZS SzK Legfelső Szovjetje VI. törvényhozási ciklusának első ülészakája. Az OSZS SzK Legfelső Szovjetjének képviselői egyöntetűen Nyikolaj Ignatovot választották meg az OSZS SzK Legfelső Szovjetje Elnökségének elnökévé. Genagij Voronovot egyhangúlag megerősítették az OSZS SzK Minisztertanácsa elnökének tisztségében.

GENF. Az ENSZ Emberi Jogok Bizottsága április 5-én befejezte a genti Nemzetek Palotájában tartott 19. ülését. A Bizottság munkálataiban 21 ország küldöttei s több ország és nemzetközi szervezet megfigyelői vettek részt.

MONTEVIDEO. A France Presse szerint az argentinai tengeri erők tíz tiszte, köztük két ellentengernagy, a jelenlegi kormány megdöntésére szövetkezett lázadó csoport tagjai, április 5-én repülőgépen az uruguayi Carrasco repülőtérre érkeztek és politikai menedéket kértek.

WASHINGTON. Az USA atomenergia bizottsága bejelentette, hogy április 5-én újabb földalatti nukleáris robbantást hajtottak végre, a nevadai kísérleti lőtéren.

LEOPOLDVILLE. Amint a France Presse jelenti, a Kongói Afrikai Szolidaritási Párt Politikai Bizottsága elhatározta, hogy lépéseket tesz az ENSZ főtákaránál, a jelenleg Bolambamba szigetén fogvatartott Antoine Gizenga szabadon bocsátásáért.

HAVANNA. A Prensa Latina jelentése szerint a kubai forradalmi fegyveres erők alakulatai Matanzas tartományban felszámoltak két ellenforradalmár-bandát. Az USA központi hírszerző ügynökségének szolgálatában álló bandák több bűntettét követtek el.

Harmadik műszakban

dunk: Kiss Antal még sohasem adott ki kezéből sejtjes munkadarabot. S amint tovább megyünk, a katonásan sorakozó marógépekhez érünk. Az első gépcsoportnál Petrisor Stefan dolgozik. Már ő is átvette gépeit s most megszokott körútját végzi közöttük. Igen köztűnik, tudnillik Petrisor elvtárs négy marógépen dolgozik, s így nyilvánvaló, hogy szükséges állan-

Az egyik gépen megállt a szikrázás. Leállt a kö, megszűnt a gépugrás is. S a vezérlőtáblán abban a pillanatban kigyulladt a vörös lámpa, mely jelzi, hogy valami nincs rendben. Bulboacă elvtárs sietve lép a géphez, s már tudja: a kö kopott meg. Beszabályozza, s miután ezt elvégezte, egy gombnyomásra újabb szikraeső veszi körül a munkadarabot. Közben nagypontosságú műszerrel meg is méri a simára köszörült felület. Ő is elmosolyodik. Tőle sem kell kérdeznünk, hogy miért, mert tudjuk már. A csiszolt felület kitűnő minőségű.

Körülötte még többen végzik ezt a műveletet. Itt látjuk még Sioleovan Mircea, Hercsik János és Pop Alexandru elvtársakat is, akik Bulboacă elvtárshoz hasonlóan dolgoznak. Kedvelik is őket a részlegen munkatársak. S ez így ismétlődik éjjel-től hajnalig minden gép mellett, minden munkahelyen a Szerszámgépgyárban. Észe sem veszik az idő múlását, a fáradtságot, az éjszakai műszak is sikerrel megvalósítja feladatát.

Curtia Petru, a Szerszámgépgyár dolgozója

MŰVELŐDÉS

PANAIT CERNA

(1881-1913)

Ötven esztendővel ezelőtt halt meg Panait Cerna román költő, akinek életműve a filozófikus érdeklődés, a falusi élet és a táj néha szimbolista szellemű felidézése jellemző. A költőt foglalkoztatták kora társadalmi problémái és főleg az 1907-es parasztfelkelés, amely mély nyomot hagyott munkáiban. Az alábbiakban részletet közlünk Panait Cerna egyik verséből:

A BÉKÉHEZ

(Részlet)

Oh, Istenő, amíg erőd dermedti meg mai formában a földi életet, sosem teljesülő ábrándok közt marad csak, ugyan, mi jót hozol a sok-sok elnyomottak? Megkímélvén, hogy más végezze ki, hóhérrá lesznek testvére! Korán jöttél. Az ember rossz vagy gyenge, méltatlan édenedre... A szarok Istenek, ha egyszer majd letűnnek, sem rabzolga, sem ur nem marad a világon, hanem addig a föld, míg a jövő csak álom, mint lélek, sanyarog béklyóiban a bűnnek, és vezekel tisztító tűzre szállón: égő fátylas rabok ide-oda cikázva buzgó öltöztetik suhogó tüzzuhába; füstben enyésznek el a gögös paloták, vad láng emészti el a zsarnokság nyomát, s esdvén becsúszol, fölcsap az egégek, s mire a pusztulásból kitúrul ölelése, és az atya, a föld majd újraszülöttek, lerázza rabságát egy hordással. És mindenfelől árad az új élet, minden zugban pezseg, s remény — ha-mattól könnyes gyermekek járt karral az egetől téged kérnek.

Vidor Miklós fordítása

Az orosz kép-

zóművészetben

előkelő helyet

foglalt el az

arcképfestészet.

A legkiválóbb

tehetségek már a XVIII.

században olyan színvonalra emel-

ték az orosz arcképfestészetet,

hogy az az egyetemes művé-

szetben is nagy értéket jelent.

Az orosz portréművészet a leg-

magasabb fokot azonban csak

a XIX. század második felében

érte el. Perov, Kravszkij, Re-

pin és Szerov művészetében

bontakoztak ki teljesen és vi-

lágosan az orosz portréfesté-

szet alapvető meghatározó vo-

násai. Művészetükben az orosz

portré egyben a világ klasz-

szikus portréművészetének

csúspontját jelentette, s köv-

etlenül előkészítette az új, so-

cialista korszak arcképművésze-

tének stílusát.

Valentin Szerov, aki az orosz

arcképfestészet virágkorának

utolsó nagy képviselője volt,

1865-ben született Pétvárott

és élete nagyrészt ott is élte

le. Apja zeneszerző és kritikus,

a demokratikus szellemű mű-

vészet megújításáért lelkesedő

értelmiség kiemelkedő repre-

szo volt. Halála után erre a

szemléletre nevelte a gyermek

Szerovot édesanyja is, aki be-

utazta vele Európát, s kilenc-

éves korában Antokolszkij

mester tanácsát követve, az

akkor Párizsban tartózkodó

Repint kérte fel tanítására.

Először Párizsban, később

Oroszországban is ő tanította

és nevelte a kislány egészen az

akadémiai tanulmányok meg-

kezdéséig.

Mind az akadémia, mind

annak elvégzése után sokat

dolgozott és tanult. Szerov so-

hasem elégedett meg a mes-

tertségbeillő tudással, hanem ér-

zéseinek lehető legpontosabb

kifejezésére törekedett. Nem is-

mert jelentéktelen részleteket,

számára minden fontos volt,

mivel csak a tökéletes egész

megragadásában látta a művé-

szet értelmét. Művészetének e-

reje nemcsak a kitűnő rajza-

ban és az eleven formák kife-

jező, megkapó festői előadá-

sban rejlik, hanem lendületes

ecsetkezelésben is.

Szerov elsősorban portréfes-

tő volt, be tudott hatolni az

al-

-

-

-

-

-

-

-

-

VALENTIN SZEROV

(1865-1911)

emberi lélek legmélyebb rejte-
keibe és vissza tudta adni az
emberi gondolat legfinomabb
rezzenéseit. Az emberi arcnál
az egész egységben és főleg a
szemekben jut kifejezésre az,
ami a legfontosabb.

Szerov alkotó munkásságát
két korszakra oszthatjuk. Az
első „festői” korszakban a mű-
vészt egész palettája a termé-
sét szingadagságát fejezi ki,
második korszakában az ember
jellemének feltárását tekintette
fő céljának. Legjobb műveiben
ez a két törekvés egyé válik.

Egyik fiatalkori remekműve
menyasszonyának, Olga Fedo-
rovna Trubnyikovának arcképe.
Ugyanehhez a korszakhoz tar-
tozik Kisilany öszibarackkal el-
múlt, 22 éves korában alkotott
képe, melyen csak a ruha ró-
zszaszín foltja világít ki a kör-
nyezet fehér harmóniájából, s
az asztalterítőre vetülő fény
halvány reflexel derítik fel az
ablaknak háttal ülő lány ked-
ves vonásait. A Leány a nap-
sütésben című zöldek, lilák és
halványansárgák harmóniájára
felépülő képen a lombon átve-
rő sugáron ragyogja be a
fának támaszkodó alakot.

Azok közül a művel közül,
melyekben a jelenábrázolásra fo-
rdította figyelmét, meg kell em-
lítenünk az olyan rendelőre ké-
szült, a művész számára ke-
vésbé vonzó arcképeket, melyek
az „előkelő társaság”

gyakran cseppet sem vonzó
tagjait ábrázolja. Ezek közül
akadnak fáradt, nagyvilági,
üres udvariasságot árasztó ké-
pek is. „Ugy látszik, egyáltalán
nem tudok hivatalos arcképet
festeni, unalmasak!” —
vallotta be Szerov egyik leve-
lében, de nem tudott teljesen
mentesülni az ilyen munkától.
Másképp ez a munka valami-
féle sajátos légtételt is szer-
zett neki, itt szabadjára en-
gedhette ironiáját, belső utá-
latát a „felső körökkel” szem-
ben. Erről tanuskodik Grisman
gyáros arcképe, amely szinte
karikatúra-ként hat. Az élesen
profilba állított figura a mel-
lénységhez nyúló kéz gögös

egy gazdag, öntelt gyáros kép-
mását vetíti elénk.
Más nyelven beszél Szerov
azokról, akik közel állnak hoz-
zá, akikhez lelkirokonosság szá-
lal fűzik, akiket becsül és tisztel.
Legtöbb ilyen arcképet
nyugodt, elmélyült komolyság
jellemzi.

Szerov a portréfestészet mel-
lett, a műfaji lehetőségek e-
gész skáláját gyakorolta, kezdve
a könyvillusztrációktól a
falfestményig, melyek ugyan-
csak jelentősek.

Élete utolsó éveiben alkotta
1905-ös grafika sorozatát és a
„Véres vasárnap” elleni tiltá-
kozását, melyekkel világosan
kifejezésre juttatta együttérzé-
sét a cári önkény ellen har-
coló néptömegekkel.

Ferenes Irma

Valentin Szerov: Gyermek (1899).

Vasile Varganici színművész,
Sorbu Mihail „Deszertori” (A
szökevény) című drámájával
kapcsolatosan megjegyezte,
hogy annak a mai ember szá-
mára is van mondanivalója és
emiatlítotték műsorra a vagon-
gyári színdarabok. Es valóban!
Az első világháború alatt, a né-
met csapatok bukaresti meg-
szállásának idején lejátszódo-
zó cselekmény a mi számunkra is
tanulságos. Példaképül állítja el-
énk Silvestru Trandafir fiatal
munkást, aki életének legvaló-
ságosabb percében is emberese-
ges ember marad. Ugyanakkor a ga-
rad feltárja előttünk azt az
igazságot, hogy az osztrákellen-
ség nyomában levetkezett nyúlás
külsőjét, mihelyt saját önző ér-
dekeit veszélyeztetve látja, s
hűségével képes a legvalóságos-
abb cselekedetekre is, katalmának
megőrzése érdekében.

— Mint a piócák álszökőkötő-
rajtok, kiszorítottak denün-
ket és eszerében éhbért adtak,
ami sok az éhenhalásnak, de az
életnek nagyon is kevés. És
nektek ez sem elég? Mit akar-
tok még? Rádásul még a be-
csületemre is megéheztek? Vi-

A galsai kultúrverseny margójára

Rajonszerte nagy érdeklődést
vált ki a VII. országos kultur-
verseny első szakasza. A ver-
senyközpontokban a művelődé-
si otthonok rendszerint zsüfi-
lással megtekinék halgatósággal,
ami a tömegeknek a kultur-
munka iránti vonzódását, mű-
velődési életünk fokozott fej-
lődését igazolja.

Miként a verseny megkezdé-
se óta minden esetben, úgy a
Galsai lefolyt versenyen is
szépszámu hallgatóság vett
részt. A helyi kultúrcsoporton
kívül ebbe az erőpróba be-
kapcsolódtak a világsi műked-
velők is. Az ezuttal színpadra
lépett együttesek közül emlí-
tésre méltóan szerepelt a vilá-
gsi 80 tagú kórus, amely meg-
őrizve a hagyományokat, vál-
tozatos műsorával, egybenan-
golt és fegyelmzett énekeivel
tűnt ki. Az említett kórus ha-
zafias és forradalmi énekszám-
okat, népi dalokat adott elő
sikeresen. Popovici Dumitru kar-
mester, aki egyuttal az ottani
művelődési otthon igazgatója
is, sok hozzájárulással tanította
be a „Patrie, pámint de aur”,
„Republica, márearta vatră”,
„Telui”, „La gospodărie”, „Foa-
je verde de trifoi”, „Doitana”,
„Te cint partid” című énekszám-
okat, valamint a „Szabad

szél” című operettből a tenger-
részek dalát. Sajnos, a szűkre
mértetett színpad miatt rossz-
suli elhelyezett énekesek, vala-
mint a nem egységes kosztü-
mök miatt a kórus előadása
vesztett értékéből.

Ha a dícséret hangján szó-
lunk a világsi kórus mű-
ködéséről, sajnos elmarasztaló-
lag kell beszélnünk a rigmus-
brigád szerepléséről. Mind a
gyenge szöveg, mind a hibás
előadásmód miatt a világsi
rigmusbrigád igen gyenge
műsorral jelentkezett a verse-
nyen, holott ebben a közösségben
széles lehetőségek vannak erő-
teljes rigmusbrigád alakításá-
ra. A világsi kórus szereplésével
kapcsolatosan másik szembe-
tűnő hiányosság volt a tánc-
csoport elmaradása, ami annál
éltelendőbb, mivel rendelkez-
nek megfelelő létszámu tán-
cossal.

Szépén szerepelt ezen a ve-
télkedésen a galsai táncso-
port, amely helyi román népi
táncot adott elő. Felröható
azonban az, hogy Laza Ovidiu-
nak, a galsai művelődési ot-
thon igazgatójának mulasztásá-
ból a szép népi viselet egyes
hiányzó darabjait, a lehetősé-
gek szerint sebtében pótolták
és szálalt gyengítették az öss-
-

Új színdarabot tanulnak

Nemcsak jó minőségű, lelkis-
meretes és fegyelmzett munká-
juk miatt emlegetik a III-IV-es
szövedő dolgozók a December
30 gyárban, de ugyanakkor el-
ismeréssel beszélnek a művelő-
dési élet terén elért eredmé-
nyekről is. Nem egy itt dolgo-
zó fiatal segített elő a táncsoport,
vagy zenekar fejlődését, s tudá-
sával hozzájárul a kultúrso-
port jóhírnevének öregbítéséhez.
De még az eddigieknél is job-
ban fellendült ezen a területen
részlegesen a kulturmunka az u-
tóbli időben, nevezetesen ami-

Nyaralás a tengeren

Hartman István

Hazánk ifjúságának öröm-
teli, boldog életéből ad izet-
lőt a „Nyaralás a tenger-
en” című új hazai film,
amely a jövő héten kerül
bemutatásra Aradon. Az
építészeti intézet műkedve-
lő zenekara első díjat nyer
a diákok kulturversenyén.
Az együttes tagjai a jutal-
mul kapott hegyekbe szülő
üdüljeggyel tévedésből a
tengerpartra utaznak, ahol
mulatságos bonyodalmak
részesek lesznek. Miként
oldják meg a nyaralás kér-
dését, erre ad feleletet a
film, amelyben olyan ki-
váló művészekkel találko-
zunk, mint Ion Finteanu,
Costache Antoniu, Jules
Cazaban, Iléana Sandu,
Melania Cirje és mások.

Útban az ismeretlen felé

A világ közvéleményét ismét a szovjet tudomány és
technika diadaláról szóló újabb hír foglalkoztatja. A
Luna-4 automata állomás napnál fényesebben igazolja a
szovjet űrkutatás felsőbbrendűségét, a szabad hazában élő
szovjet emberek hatalmas építőmunkájának, a tudomány és
technika terén elért páratlan sikerét.

Aránylag rövid idő alatt a szovjet emberek lehetővé
tették az ember örökös álmának valóra váltását, a kozmikus
tér meghódítását. Mi sem természetesebb tehát, hogy az em-
beriség életében oly jelentős esemény első perctől kezdve
lázba hozta a világ közvéleményét. Eppen ezért tarthat szá-
mot nagy érdeklődésre az „Útban az ismeretlen felé” című
szovjet film, amelyet a jövő héttől kezdődően az I. L. Ca-
ragiale filmszínházban vetítenek. A moziváltozat az IMSz
városi bizottságával közösen a film vetítésének második
napján, kedden délután 6 órakor szimpoziumt rendez az em-
lített filmszínházban, melyet követően a film vetítésére ke-
rdül sor.

Aki tud — nyer

Irodalmi estek, könyvtárművelődési előadások, s
a dolgozóknak gyermekkel, valamint a környékbeli
iskolák tanulóinak számára pedig érdekes és von-
zó mesedélutánok képezik a November 7 gyár
könyvtára munkaközösségének napi tevékenysé-
gét. Mivel lephetnek meg a népes olvasóközönség?
Ez a kérdés foglalkoztatja Blivs Florica könyv-
tárfelügyelőt, aki nemcsak eljuttatja az olvasók
hoz a kívánt műveket, de különben rendezvé-
nyekkel igyekszik felkelteni az általános érde-
klődést a legújabb kiadványok iránt.

Aki tud — nyer versenyt rendezünk — hatá-
rozta el nemrég a könyvtárság, s a verseny
megszervezéséhez a gyár nőtársaságának és
IMSz szervezésének támogatását kérte. Közös
megbeszélés után úgy döntöttek, hogy ezuttal
a nők életének visszatükrözését az Irodalom-
ban választják a verseny témájául. Rövidesen
sor kerül a 25 kérdés kiosztására az öt részve-
vő között, akik a versenykérdésekkel egyide-
jűleg megkapták a dokumentációs anyagot is.
Ilyen alapos előkészítő munka után minden bi-
zonnyal a November 7 gyár könyvtára által
rendezett, Aki tud-nyer verseny meghozza a
várt eredményt.

A szökevény

gyász, uram! Elszámoltattad ma-
gadot: mert azt az egyet nem
adom! Csak ez maradt meg ne-
kem ebben a cudar életben, s
ezért a Ha körmömmel harco-
lok...

Egy végsőként elkecseregett em-
ber szavát ezek, melyek háda
döntöttek azonban az önzés szék-
lőit. Schwaldé német tiszt, bu-
karesti gyártulajdonos korában
éppoly körlehetetlennek mutat-
kozott Silvestru Trandafir mun-
kához és társához, mint amely
könyörtelen a háború idején.
Ennek a cárszéri tisztnek alaka-
ja, mintegy előfutára volt an-
nak a hitlerista próbának, aki-
nek csemagájához két évvel később
áttartan a nők, gyermekek
és aggok százezereinek vére ta-
padt.

A szereplők közül kimagasló
alkotást nyújtott a címszerep-
ben Eugen Bordonas. Egyszerű,
minden külső sajtóaljától mentes
játékával sikerült életrajzi
a fiatal munkás tragikus figurá-
ját, Silvestru Trandafir egyse-
ly ember, aki kezdetben Schwaldé

de gyárának munkásként, a
világháború kitörése után pedig,
mint a kártya nevűvel
katondja — élte a román
proletárok küzdelmét, ki-
lástalán, nyomorúságos éle-
tét. Katonaszökevényként és gyil-
kóst faragnak belőle a moctoha
körülmények, melyek fűzőt vad-
kani, vasmarokkal szorongatják
a jobb sorsra érdemes, talpig be-
csület és igazságos embert.

Mellett partnere a fiatal mun-
kásnak az alak művészi megje-
lenítésében Ilie Mocănescu,
Schwaldé szerepében. Szöveg-
mondásával, arckifejezéssel
éppoly mint kezdetben finom-
kodó, majd brutális gesztusával
egyaránt figyelemreméltó alakí-
tást nyújtott a fiatal műked-
velő.

Hozzá hasonlóan a dícséret
hangján kell megemlékeznünk
Ana Tataru, Madam Capote-
járól. A „Magavise”-ből elég-
telen, és az „Ember”-ből elég-
hallgatnak” törekvő, halkszó-
vú öntudatos alakjának csúszó

MOST JELENT MEG

Sadoveanu: Kisvárosi csendélet

Cantacuzino her-
ceg, zajos párizsi
életje után, nagyon
unalmasnak, cse-
desnek érzi kis ro-
mániai szülővárosát.
Pedig a nyugodt-
nak látszó felszín a-
latt szenvedélyek
dúlnak, intrikák szö-
vődnek. A békés ott-
honok falai között

valóságos drámák
játsszók, le, az
önzés és a kapzsi
szökevények kímé-
lenül följöbe kere-
kednek az érzések
nek, a boldogság
reménye is szerte-
foszlik, s ki megál-
kuszik sorsával, ki
pedig a tragikus me-
goldástól sem ri-
ad vissza. Faltal

Erről-arról

A Moszfilm és Azerbajdzsán-
film stúdiók rövidesen megke-
zdik „A bakul 36 komjár” cí-
mű kétrészes játékfilm forga-
tását, Isza Guszejnov és Mark
Makszimov szcenáriumát után.
A filmet az azerbajdzsáni
Aszard Ibrahimov, a művészet
érdemes mestere rendezi. Mint
ismeretes, a bakul 36 legendás
komisszárt a külföldi interven-
ciók és ezek zsoldosai 1918
szeptember 30-án agyonlőtték.

A Szovjetuniónban évente
több mint 100.000.000 hang-
lemez gyártanak. 1965-ig a
hanglemezgyártás még job-
ban fokozódik.

A hanglemez-exporttal fog-
lalkozó ösz-szövetségi szer-
vezet 150 külföldi céggel tart
fenn kereskedelmi kapcsolá-
tot. A világpiacon igen ke-
resettek a klasszikus orosz
zene és a szovjet szimfonikus
zene, népdalok, operatárak
és műdalok hangfelvételei.

A Lengyel Népköltészség
egyik legerősebb kiállítás
a poznaui hangszermúzeumban
van. Itt több mint 600 hang-
szer mellett egy XVI. század-
beli hegedű is látható, amelyet
Marcin Groblec és Balthazar
Dankwart híres mesterek készí-
tettek. Kiállították Chopin e-
gyik szongoráját is.

Rendkívüli érdeklődést kelt
az exotikus hangszerek gyűjte-
ménye.

A Koreai Népi Demokra-
tikus Köztársaság Tudomá-
nyos Akadémiájának Könyv-
kiadója megjelentette a Ko-
rea története című tudomá-
nyos mű első kötetét. A kötet
három része az ösközesség, a
rabizolgakor és a feudális
rendszer történetét ismerteti
a legrégibb időkől 1860-ig.

Az MTI közlése szerint a
budapesti filmstúdió az év vé-
gig 99 rövid tudomány-nép-
szerűsítő filmet és filmpor-
tot, 104 hirdatófilmet készí-
t.

Dokumentumfilm készült a
Hortobágyról és a Mátráról, a
fiatalok ideológiai nevelésén
kérdéseiről, a növények életé-
ről, csillagászati problémákról,
a tánc történetéről és a repü-
lésgépmotorok fejlődéséről.

Háromrészes televíziós film
készül Ilés Béla Honfoglalás
című regényéből.

Amint a PAP hírgyűnkés-
közli, Anna Swirszinskaia,
az ismert lengyel zsinpadi
szerző újabb színdarabot írt
„Halál Kongóban” címmel.

A színdarab cselekménye
titkáról Patrice Lumumbának,
a kongói nép hős fiának tra-
gikus sorsát és mozzanato-
kat mutat be az afrikai nem-
zeti felszabadító mozgalom-
ból.

A Hvanhe-i (Korea NDK)
fémipari üzem klubjában kiál-
tás nyílt műkedvelő munká-
sok képzőművészeti alkotásai-
ból. A kiállítás anyaga képek-
ből, rajzokból, szobrokból, pla-
kátokból áll.

Lengyel Helén

A rajoni iskolásgyermekek kulturversenyén ügyességről és fegyelmességről tett tanúbizonyosságot a fenlali iskola táncosportja. Felvételnélkőn a kis pionirok román népi táncot lejtenek.

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2-4 szám. Telefon: Szerkesztőség: 16-92, 30-87, 33-02. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Típus: I.R.I.L. Arad.